

Thâm thúy và đáo đ

Tác Giả: Đ th Đông Xuân

Chúa Nhật, 05 Tháng 12 Năm 2010 22:12

Tính cách c a t ng dân t c mang tính đ c thù c a nó.

Ví d : C i m nh ng i Ý, m c th c nh ng i Anh, c n ki m nh ng i Hà Lan, lành tính nh ng i Hung v.v...

n c mình, th t thà th ng th n nh ng i Nam, c n ki m chăm ch nh ng i Trung, thâm thúy đáo đ nh ng i B c...

Thâm thúy và đáo đ !

Đ c đáo l m đ c tính này!

Đ ng tr c m t qu y rau xanh t i gi a ch Đ ng Xuân, m t bà n i tr đ t Hà Thành m c c cà pháo:"Này! Cái r cà héo khô qu p y bán th nào đ y!!!" Ph đ u đ i th !

Đ ai dám nói thách m t khi ng i mua đánh giá cà héo nhăn nheo? Ng i ta mua cho là nh ph c t tiên đ l i! (Kh n i r cà pháo nào có héo đâu!)

M t ph n H'mông chuyên ch b ng xe g ng máy m t chùm gà ô đ n ch .M ng Kh ng. Ch ng may chân, cánh m t hai con gà b xây xát vì b ch m vào cùm bánh xe.

Ng i ph n dân t c thi u s kia còn đang t n ng n tr c s t n th t c a đàn gà ô t i s c c a mình thì m t bà n i tr Kinh (sau khi chăm chú quan sát k l ng m t hàng) đ n m c c :

"Này! M y cái con gà què chân, ngo c cánh kia ch ng ai thi t đ n...đ i bao nhiêu thì tôi l y h !!!" (Bà đ ng lòng tr c n giúp đ đ y!)

Tôi không nh ch H'Mông kia nói giá bao nhiêu...

Tôi ch nh là bà khách hàng ng i Kinh oang oang the thé phân tích m t mản: „i dzào! Giá v i ch c !. Gà què s p ch t ti t đ n n i! Cánh ngo c th này có cụng lên bàn th thì cũng ph i t i v i ông bà t tiên! Ai mà thêm! Ng i ta l y giúp cho thì có!" ...

...Th là bà to ti ng rêu rao bêu x u m y con gà tàn t t. Bà kiên trì mô t ... Bà chê bai m t sát đ n nh c nh m t ki p gà! ...

C nghe l i ch ng mình c a bà thì con gà ô t i nghi p c a ch nông dân H'mông kia ph i đ n x u h vì cái t i làm t n th ng sinh thái đ a c u. Nó ch còn n c xin phép đ c núp sau l ng con gà rù cúm H5N1 đ „tránh đ n" mà thôi!

Bà l i quanh qu n hàng gà ô...Ngo nh đi... quay l i...r i b đi... Cu i cùng bà b vào gi m y con gà tàn ph ...Bà lâu bầu tr ti n nh th n n nhân c a m t v l ng g t b t l ng tri....Bà h n h ra đi v i m t gi gà mua h i!.

Đ a lý và hoàn c nh x h i t o nên đ c tính con ng i. Con ng i bao gi cũng đ y sáng t o đ b o v quy n l i b n thân và b n năng sinh t n c a h .

Khi đ i núi mi n Tây B c đê lên m t đ t thì h san s n núi thành ru ng b c thang đ tr ng tr t. Khi „m t b ng" c a Hà Giang ch toàn là núi tai mèo thì h gánh t ng gi đ t lên đ n t n đ nh núi đ t o „đ ng" tr ng ngô. Khi con bò th t Hmong v m v L ng Cú không có cánh đ ng đ g m c thì ng i dân x này vác c trên l ng v t n chu ng nhà đ chn nuôi gia

Thâm thúy và đảo đ

Tác Giả: Đ th Đông Xuân

Chúa Nhật, 05 Tháng 12 Năm 2010 22:12

súc...

Không chùn b c tr c khó khăn là đặc tính c a ng i Vi t Nam. Nh ng giá tr đ t đ c m t cách khó khăn ph i đ c giành gi nó b ng m i giá!...

Tính đảo đ thâm thúy c a con ng i ta là đ đây... trong cu c v t l n hàng ngày v i s sinh t n!

Đ c đảo thay văn hóa dân gian này!.

Trong nh ng ngày l n lên mi n B c, khi ph i đi s tán và tr r i rác trong nhà nông dân các làng, tôi đ c đ p th ng th c bi t bao nhiêu đ c s c dân gian t bà ch nhà tôi .

M i khi phát hi n là „ai đó” trong làng đã b ng tr ng ph c hàng khoai c a mình, bà lên c n tam bành t sáng đ n chi u (trong chi n tranh c khoai, b p ngô quý báu bi t là nh ng nào!)

Bà đ ng tr c nhà, xo n váy lên, ch a tay 120 đ v phía Đông Nam, r i nh y đ m đ p gi a sân...tru tréo:

Cha tiên nhân ông n i, ông ngo i,
Ông d i, ông khôn,
Đ ng môn chi r nhà mà y nhá !

g n mà ra,
xa mà đ n,
mà tr cho bà...

R i bà k l v i m t gi ng tru tréo:

Thâm thúy và đảo đ

Tác Giả: Đ th Đông Xuân

Chúa Nhật, 05 Tháng 12 Năm 2010 22:12

C khoai nhà bà

Khoa xinh khoai đ p

C b p c tròn

(hàng bà hàng xu t s c đ y!)

V ch ng mây đ n lon ton

(cách đ n m i b n t n làm sao!)

Mây l y thu ng mây đào

Mây l y dao mây c o ”

(Đáng kì p! Cũng ph i đ m hôi sôi n c m t m i c p đ c khoai nhà bà!...)

Mây b th m vào n i

Mây đun sôi sùng s c

(t ng hình, t ng thanh làm sao!)

Mây b ng ra m t mâm

Mây ăn ng m ăn ng m

(nh c i là nh c!)

Mây còn khen khoai nhà bà b !!!

M t k t thúc b t ng !

Láo đ n th là cùng!...Khoai xinh đ p c a bà ngon v làm sao!...Bà ph i ti c rất ru t khi nó đang n m ng m ngoàm trong m m mây...Ồi k c p ăn chui ăn nh i khoai b nhà bà kia!

Đ n cái ngày con gà mái đ c a bà b „chúng nó” chén thì c n th nh n c a bà m i là vô t n:

g n mà ra

xa mà đ n

Mà v nh mai tại

Mà cài mái tóc

Thâm thúy và đảo đ

Tác Giả: Đ th Đông Xuân

Chúa Nhật, 05 Tháng 12 Năm 2010 22:12

□□□ Mà nghe M mày t ng kinh sám h i này”□□□

Nh p đ !

Kêu g i!

C nh cáo đảng hoàng!

Nhà bà có b y con gà xám

□□□ Tám con gà vàng

□□□ M t hoang m t h y

□□□ Ch ng còn đâu m t ch c r□□□

Lên cán cân ki m kê r i! Các ch s đ u chính xác!

Sau m i m t câu bà i□□□ n ng□□□ i, t c váy đ n t n đ u g i...v a nh y đ m đ p v a lao ra phía tr□□ c nh xoay ngón tr vào gi a trán „Mày” v y:

Con gà nhà bà

□□□ Nó nhà bà nó là con công con ph□□ ng

□□□ Nó đ n nhà mày nó là con cú con cáo

□□□ Nó là Th n Nanh m đ

□□□ Nó m xé xác v ch ng nhà mày đi

□□□ Mày li u h n mà g con gà cho bà.à à!□□□

Không hi u sao lúc nào bà cũng lòi c v□□□ n ch ng ra mà ch i...

Trách nhi m t p th có khác!?

Nh c b ng mày l p l m,
 thì bà đào m th ng tam i i nhà mày ra,
 bà khai qu t m th ng ngũ i i c i nhà mày lên
 Bà trù c v n ch ng mày ch t nhă n rắ ng !!!
 Ch t ông ch t bà
 Ch t cha ch t m
 Ch t b y anh em
 Th ng nào đ ng xem
 V nhà ch t n t!!!

Ông bà nhà ta bao gi cũng s ch t chùm... Nghe bà trù đ n th mà không v i ăn năn sám h i mà đ n bù con gà mái đ cho bà thì có li u h n mà lo ti n phúng đ u cho c giò ng h .

Cái th ng đ ng xem „thi u tinh th n trách nhi m” kia không khai báo cho bà bi t tông tích con gà nhà bà thì cũng b „liên l y lý l ch” n t!...

R i bà m r ng vòng vây:

Mày ng mày thoát đ c tay bà đ y à à à!
 Mày đi đ ng Đông bà gông bà cùm
 Mày đi đ ng Nam bà giam bà gi
 Mày đi đ ng Tây bà vây bà b t
 Mày đi đ ng B c bà gi t mày v .

Bà lao v phía tr c và tr tay ch a vào b n h ng ph ng tr i

T b vây ch t! Vô ph ng t u thoát!

Mày mà đ p ph i con gà nhà bà đ y h
 Nay bà ch i

Thâm thúy và đảo đ

Tác Giả: Đ th Đông Xuân

Chúa Nhật, 05 Tháng 12 Năm 2010 22:12

Mai bà ch i

Bà còn ch i n a

Hôm nay bà ch i m t bài,

Ngày mai bà s ch i hai l n l n.

R i bà v ng c phành ph ch

Bây giờ bà m t r i

Bà v bà ngh đây!”

R t ch t ch : mào đ u...dàn bài...k t lu n!

L i cu i cùng v n thu c v bà ch !

...Và con gà không bao giờ đ c tr l i cho bà.

G n 40 năm trôi qua r i...

Khoai c b p, c tròn nhà bà không còn quý báu nh th i chi n n a...Th a đ t tr ng khoai kia đang xanh rì m t góc sân golf

Gi đây”Con công con ph ng” đ p lông ch c th t c a bà đang b nh ng con gà công nghi p tái mào nhão xác quét s ch ra kh i sân.

Cái nhà “đa qu c gia” í đang nu t ch ng con gà mái d u khoang c , đang chi m ch con gà mái n khoang bông c a bà...

Thâm thúy và đảo đ

Tác Giả: Đ th Đông Xuân

Chúa Nhật, 05 Tháng 12 Năm 2010 22:12

“B n í” có “ trên thiên đàng x p hàng mà đi xu ng, d i âm ph đ i mữ mà đi lên” đ nghe bà ch i đi chẳng n a...đàn b y con gà xám tám con gà vàng c a bà v n b m t hoang m t h y ...

Bà c gông, c cùm, c vây, c b t “b n í” ... chúng v n không s tr i đánh thánh đăm, tr i đánh thánh v t

Ch i không th ng tai “b n í” thì bà trù...Bà trù tung m tr c mã t tiên tam đ i, t đ i, ngũ đ i, l c đ i nhà “b n í”...C cái “th ng nào đ ng xem”, cái “th ng buồn mã t” kia bà cũng trù nó v nhà ch t n t.

Chúng mày làm c p t ph ng
Đ mày c p đ c cái sân gà bà

....
Hôm nay bà ch i m t bài,
Ngày mai bà s ch i hai l n l n.
Bây giờ bà m t quá ch ng,
bà v c m n c, nh đ ng quên a

Tôi ti c thay cho nh ng k không bi t ti ng Vi t!./.

Đ th Đông Xuân